

Monumentnummer*: 518687

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 27 juni 2001
Kadaster deel/nr 82637/114

Woonplaats* Reusel
Gemeente* Reusel-De Mierden
Provincie* Noord-Brabant

Locatiennaam Reusel
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Reusel
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 71

Omschrijving**

Inleiding.

In 1928 werd door de NV. Karel I vh. H.J. van Abbe, vergunning gevraagd voor de bouw van een SIGARENFABRIEK aan de weg van Reusel naar Turnhout. Het betrof een eenlaagse fabriek die al in 1929 werd uitgebreid door het plaatsen van een etage op de bestaande bouw. Daarbij werden achter de fabriek tevens een vrijstaand tweelaags 'privatenblok' en schaftlokaal gebouwd. Op de begane grond werd aan de westgevel het magazijn uitgebreid. Beide plannen waren ontworpen door C. Onvlee uit Eindhoven die ook de ontwerpen leverde voor 4 dubbele dienstwoningen tegenover de fabriek (niet beschermd). In 1930 werden in de fabriek een elektrische waterinstallatie en goederenlift geplaatst. Een volgende grote uitbreiding vindt plaats in 1937 als aan de westgevel het magazijn wordt vergroot en aan de noordoostzijde een haaks op de bestaande bouw geplaatste eenlaags vleugel wordt aangebouwd met o.a. wederom een sanitair blok voor mannen en vrouwen. Architect is B. Clemens uit Eindhoven. Aannemer is M. Kranenburg. Tenslotte volgen enkele minder ingrijpende wijzigingen in het interieur in 1939 en 1965. Aan de achterzijde een nieuw ketelhuis. Ook verrijst na 1945 achter de fabriek een vrijstaand rechthoekig, eenlaags gebouw onder zadeldak (sterk gewijzigd).

Omschrijving.

Een- en tweelaags fabriek, opgetrokken in baksteen, gedeeltelijk onder een plat dak, gedeeltelijk onder sheddaken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan de voorzijde wordt de gehele gevel geleed door lisenen. Centraal in de voorgevel een uitgebouwde driezijdige erker (kantoor, portiersloge) onder plat dak met drie T-vensters.

Rechts daarvan een drieruits metalen venster, een vernieuwde opgeklampte deur en een rechthoekige uitbouw met een metalen vleugel deur. De voorgevel heeft aan de linkerzijde (onder plat dak) op beide verdiepingen de negen oorspronkelijke zesruits metalen vensters onder betonnen latei waarvan de bovenste delen kunnen worden opengeklapt. Op de begane grond zijn twee ervan vervangen door deuren (1939). Uiterst links (magazijn) een opgeklampte poort, twee vierruits vensters met diefijzers en op de verdieping twee negen- en twee zesruits vensters.

Hier beginnen de lisenen op de etage. In het rechterdeel van de voorgevel (onder sheddak met drie sheds), uitsluitend op de begane grond, elf negenruits metalen vensters. Uiterst rechts, boven de laatste drie vensters, een vlak omlijst muurvlak (voor nu verdwenen reclamebord). Centraal in de voorgevel een tegeltableau met opschrift NV KAREL I SIGARENFABRIEK. Aan de bovenzijde wordt, uitgezonderd uiterst links en rechts, de gevel afgesloten door een forse overstek op klossen. Op het dak een liftkoker onder plat dak met overstek op klossen en een openslaand venster.

De westgevel van het magazijn heeft drie liggende vensters met betonnen dorpels onder betonnen latei en een (vernieuwde) metalen schuifdeur met gedeeld bovenlicht. De oostgevel wordt gevormd door de tweelaagse opbouw met sheddak van het oude gedeelte, waarin een metalen vleugel deur en enkele vierruits openslaande vensters. Daarachter de eenlaags aanbouw uit 1937 met veertien negenruits metalen vensters. De vensters hebben bakstenen dorpels. Aan de achterzijde enkele drie- en op de etage enkele negenruits vensters. In het 'privaatblok' zesruits vensters. Het blok is vanuit de fabriek toegankelijk via twee metalen loopbruggen op de etage. In het latere sanitaire blok (1937) liggende vensters en een metalen vleugel deur. Aan de achterzijde van het magazijn op de begane grond zesruits vensters met diefijzers en een opgeklampte deur met gehengen, op de etage negen- en zesruits vensters, aan de oostzijde geflankeerd door lisenen.

In de ingangspartij de oorspronkelijke aan de rand geklonken plaatstalen vleugel deur voor de ruimte met de electriciteitsinstallatie. In het kantoor met portiersuitbouw zijn nog aanwezig de paneellambrizing, eenvoudige stucplafonds en de kluis. In de erachter gelegen hal en gangen normaalprofielbalken. In de andere hallen op de begane grond ook ingelaten J-profielbalken. Het plafond bestaat uit betonnen cassetten, vanuit het midden flauw hellend naar voor- en achterzijde van het pand. Op de etage houten vloeren. In de constructie werden dubbele J-balkkolommen toegepast met vakwerk liggers (alle geklonken, merk 'Krupp'), normaal profielbalken en dubbele ADPN-kolommen (Hoesch, Longwy-France). In de eenlaags aanbouw uit 1937 normaalprofielkolommen met lengte- en dwarsliggers en dubbel J-profielen.

Waardering.

De fabriek is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de sociaal-economische ontwikkeling van de nijverheid in de Brabantse Kempen en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de grootschalige sigarenfabriek. Het is architectuurhistorisch van belang vanwege de sobere, zakelijke stijl en als voorbeeld van de toegepaste combinatie van constructie- en bouwelementen. Het gebouw is tevens van belang vanwege de gaafheid van het ex- en interieur. Het is zeldzaam als een der laatste voorbeelden van een gebouw dat de overgang van de handmatige naar de meer geïndustrialiseerde sigarenproductie in opzet en constructie vertegenwoordigt.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijen, molens en bedrijven

Industrie

Sigarenfabriek